

új város

XIX. évfolyam 2007. október

Ökumené - Nagyszeben

új város

Közeleti kiadvány –
ISSN 0865-0829

A Fokoláre Mozgalom lapja
www.fokolare.hu

Kiadja: Új Város Alapítvány 1163
Budapest, Ágoston Péter u. 25.
Számlasszám:
11705008-20434836

Felelős kiadó: Tóth Ilona

Szerkesztőségi cím:
1163 Budapest, Kisterenye u. 54.
Telefon: 328-0785.
Fax: 403-5400.
E-mail: ujvaros@fokolare.hu.
Adminisztráció:
ujvarosiroda@fokolare.hu

Lapszerkesztők: Bartus Sándor,
Tóth Judit

Munkatársak: Arany Krisztina,
Bakacsi Viktória,
Fábián Zsuzsanna, Fábri Andzsej,
Fehérpataky Balázs, Ferentzi Éva,
id. Frivaldszky János,
Göbel Ágoston, Himmer László,
Hortoványi Emőke,
Horváth Viktória, Körmeny Imre,
Mészáros Endre, Reskovits Ágnes,
Rieth Zsuzsanna,
Romhányi László, Smohai Ferenc,
Sudár Balázs,
Szalainé Simkó Hilda, Tóth Pál,
Varga Krisztina, Vízsló László

Nyomdai előkészítés:

Arton 2004 Bt

Nyomatás:

Kapitális Kft. Debrecen.

Felelős vezető: Kapusi József.

Terjeszti a Magyar Posta Zrt.

Hírlap üzletág

Előfizethető a Kiadónál

Éves előfizetési díj 2007-re:
4000 Ft. Külföldre: **35 euro**
Támogatói előfizetés: **6000 Ft.**

Címlap: Sudár Balázs
Hátlap: Rassay Virág

Előszó

2 Magával ragadó nevelőerő

Az ige élete

5 Ha nem vagyok ott Békét és egységet építeni

Az élet igéje

6 Akár alkalmas, akár alkalmatlan

Nézőpont

8 Reklámokkal szegényebbek

Az egység lelkisége

9 Fogasztás és egyenlőség

10 Újfajta gazdasági fejlődés

12 A szeretet színei

Kultúra

14 Mária versek a XX. századból

Az életből merítve

16 Fialat diplomások

18 Ősz

Társadalom

20 Új szemmel a globalizációról (1.)

22 Egymás testvérei, az Atya gyermekei

Megkérdeztük

24 Emlékeztettség

25 Hogyan legyünk nyitottak

Hírmozaik

Utolsó oldal

MAGVETÉS

Nem gondoltam volna, hogy a magvető bohóc története, üzenete, ami a júliusi szám utolsó oldalán látható, hamarosan életre fog kelni. Valamelyik nap fénymásoltatni mentem a közeli papírboltba, hogy az Új Város egyik írását elküldjem orvos barátomnak Izraelbe. Az eladó észrevette, hogy Fontemről, Afrikáról szól az egyik cikk, s megkért, hadd másolhasson ő is egy példányt magának. Nagyon meglepődtem, mert nem szoktak ilyet kérni ismeretlenek. Örömmel megengedtem neki, ráadásul megajándékoztam az Új Város legújabb számával, hogy elolvashassa az interjú második részét is.

Kiderült, többször járt már Afrikában a párjával – vadászni. Nem rég érkezett haza. Nagyon szereti az ott élő embereket.

Kicsit sajnáltam, hogy éppen a vadászat kedvéért választotta a fekete kontinentet, és nem azért, hogy másokon segítsen – mint ahogy elképzeltem. Ki tudja, talán épp így volt alkalom elvetni egy magot az evangéliumból, amely új életet hoz, és netán százszoros termést hoz. Addig is arra tanít a bohóc esete, hogy ne legyünk türelmetlenek.

Láng Edit – Dunakeszi

MIÉRT NEM SZERETEM A MOBILT?

Tisztelt Szerkesztőség! Egy előbbi kommunikációval foglalkozó cikkkel kapcsolatban szeretnék leírni valamit. Kicsit szégyellem elmondani: bár normális embernek tartom magam, nem szeretem a mobilt. Ahhoz a kisebbséghez tartozom, aki jobban szereti a vonalas telefont. Van, aki ezt sznobizmusnak tartja a környezetemben. Én nem érzem magam ilyen előkelősködőnek. Sokkal prózaibb oka van annak, amiért

nem szeretem a mobilt:

nem tetszik. Megcsörren az iskolában, színházban, moziban, a templomban. Az étteremben felzörrenő hangra mindenki a táskájában kezd kutatni. Pedig a pincér mobilja csörög! A repülőn pedig elvben a katasztrófa lehetőségét hordozza magában. Ma már telefonnal is alszanak, a párna mellé téve, ahogy a nagyfiam is szokta.

A sok rossz dolog közt van egy, ami-re nem tanít meg a mobiltelefon: a zsugoriság. Sokkal többet költünk rá, mint egykor a vezetékesre. Nemzetgazdasági szinten a legkárosabb: kevésbé odafigyelve tanulunk, szétosztan dolgozunk, és bizonyosan kevesebbet termelünk. És sokszor teljesen felesleges dolgokról beszélünk.

I. S.

Ő IS BÉKÉT TALÁLT

Testvérlelapunkban, a Living Cityben olvastam Alex Carroll 12 éves bostoni fiú esetéről, aki egy szomorú esemény kapcsán talált rá belső békéjére:

„Szüleim által ismertem meg a fokoláre lelkiséget, akik vállalkozóként kerültek kapcsolatba a közösségi gazdasággal. Eleinte csak annyiból állt, hogy együtt játszottam kedves korombeli sráccokkal, és finomakat ettünk. A múlt évben lett világos, mit értenek azon barátaim, hogy kövessük Isten akaratát a jelen pillanatban.

Anyukám munkatársát, Melindát kiskorom óta jól ismertem, szinte a nagynénimmé vált. Mindig velünk volt a különleges ünnepeken, például az elsőáldozásomkor, azokon az előadásokon, amiken énekeltem a Bostoni Gyermek Opera előadásain. Bátorította zenei tehetségem kibontakozását. A mindennapokban

TESTVÉRLAPJAINK: Olaszország: **Citta Nuova (CN)**. Amerikai Egyesült Államok: **Living City**. Argentína: **Ciudad nueva**. Ausztrália: **New City**. Belgium: **Nieuwe Stad**. Brazília: **Cidade Nova**. Bulgária: **Nov Svjat**. Cseh Köztársaság: **Nove mesto**. Dánia: **Ny Stad**. Franciaország: **Nouvelle Cité**. Fülöp-szigetek: **New City**. Hollandia: **Nieuwe Stad**. Horvátország: **Novi Svijet**. Japán: **Uno**. Kanada: **Nouvelle Cité**. Kenya: **New City-Nouvelle Cité**. Kína: **San Sing**. Kolumbia: **Ciudad Nueva**. Korea: **Cumul**. Lengyelország: **Nove Miasto**. Libanon: **Cité Nouvelle**. Litvánia: **Naujasis Miestas**. Nagy-Britannia: **New City**. Németország: **Neue Stadt**. Pakisztán: **Hayat**. Portugália: **Cidade nova**. Románia: **Oraş Nou**. Spanyolország: **Ciudad Nueva**. Svédország: **Enad Värld**. Szlovákia: **Nové mesto**. Szlovénia: **Novi svet**. Uruguay: **Ciudad Nueva**. Venezuela: **Ciudad Nueva**.

Valami nincs rendjén a gondolkodás és megismerés terén – ez ma már nem csak a szakemberek körében általános nézet. Az információk, adatok özönében nincs idő az elmélyült gondolkodásra. Valamiféle specializált tudatlanságban élünk, s nem vagyunk igazán képesek gondolataink rendszerezésére, mivel részismeretekkel rendelkezünk. Hiányoznak az összekötő szálak, azok a kapcsok, melyek az *át-tekintést* segítenék, a dolgok mögé látást.

Ugyanakkor közismert tény, hogy a család, de az egész nevelési rendszer is valamennyi intézményével komoly nehézségekkel küzd. A keresztény intézmények sem jelentenek kivételt.

Sokszor a társadalomban tapasztalható relativizmus nehezíti a nevelést, mely semmit nem ismer el végérvényesnek. A vele szövetségre lépő demokrácia képes megfosztani a polgári együttélést minden erkölcsi fogódzójától, ami politikai veszélyt is jelent. „Egy értékek nélküli demokrácia igen könnyen átfordul nyílt vagy rejtett totalitarizmusba” – írta II. János Pál pápa a *Veritatis Splendor* kezdetű enciklikájában. A relativizmus a szabadság álarca mögött saját énjének börtönébe zárja az embert, elszigetel a többiekől és ellehetetleníti a nevelést. Az igazság fénye nélkül előbb vagy utóbb kétségessé válik az élet célja, s az emberek elkezdnek kételkedni

MAGÁVAL RAGADÓ NEVELŐERŐ

Bartus Sándor

kapcsolataikban, megkérdőjeleződik bennük a mások iránti elköteleződés értelme. Ha viszont megfosztanak a valóság értelmének megismerésétől, ha nem tudunk igazi véleményt alkotni a valóságról, akkor a nevelés is lehetetlenné válik. Egyébként a gyermekek és minden ember lelkében élő igazság, jószág és szépség utáni vágy szöges ellentétben áll a relativizmus kóros jelenségével.

A kérdés az, remélhetjük-e, hogy kulcsszerepet kap az ember erkölcsi fejlődését biztosító, de lépéshátrányba került nevelés? Hogyan szolgálja az emberi személy teljes megvalósulását?

Azt a nevelést, mely több mint az intelligencia, több mint a szabadság, sem az egyén, sem a társadalom nem nélkülözheti. Ennek megvalósításához azonban nem elég csupán a jó szándék vagy néhány szűk körű kezdeményezés. A nevelésben érdekelt valamennyi szereplő (és ki nem érintett?) közös erőfeszítése hozhat egyedül eredményt. Nem annyira új módszerekre és technikákra van szükség, mint inkább együttes fellépésre. Az embert, a személyt kell középpontba állítanunk, aki akkor lesz ön maga, ha képes mások számára ajándékká válni, és másokat ajándékként befogadni. A nevelés nem egyfajta tanítás, hanem *kapcsolat*, amiben a nevelők és a neveltek egyaránt főszerepet játszanak, mert a köztük, a köztünk(!) felépülő és erősödő kapcsolat válik ellenállhatatlan és magával ragadó nevelőerővé.

Ha mindez párbeszéddel párosul a nevelők, a neveltek és a szülők között, akkor szolgálja legjobban a közös célt: a nemzedékek erkölcsös, értékeken alapuló felkészítését az előttük álló kihívásokra, az egyéni és társadalmi szerep- és felelősségvállalásra.

a szerkesztők

Alex és Melinda

Living City (2)

is velem volt, együtt sétáltunk, etet-
tük a kacsákat a közeli tóban. Szü-
leimmel állandóan kedvenc témáju-
kon, a politikán vitakoztak. A két
család nagyon közel került egymás-
hoz. Aztán Melinda és édesanyja
Észak-Karolinába költöztek 2005-
ben, hogy közelebb kerüljenek a ro-
konaikhoz. Észrevettem, hogy ha
szüleim Melindáról beszélnek, min-
dig felzaklatja őket. Anyukám egy-
szer elvitt a Természettudományi
Múzeumba, és megnéztünk egy ki-
állítást csípőprotézis műtétekről.
Azt mondta, hogy Melindának is
ilyen műtetre volna szüksége, sőt
sugárkezelésre, pedig még fiatal.
Később hallottam, hogy kemoterá-
piára is szüksége lesz. Még kará-
csonykor is a kórházban tartották.
Márciusban meglátogattuk őt a
családdal. Mielőtt elindultunk
hozzá a szállodából, elolvastunk egy
gondolatot, amit barátainktól kap-
tunk a fokolárból. Arról szólt, hogy
éljük szeretettel a jelen pillanatot.
Beszélgettünk róla, mit is jelent ez.
Amikor beléptünk Melinda kórházi
szobájába, nagyon féltem, de tud-
tam, hogy Istennek van egy szere-
tet-terve mindannyiunkról, és ettől
elmúlt a félelmem. Különleges pil-
lanat volt: Melinda maga köré
gyűjtötte saját családját és minket
is – utoljára együtt. Szüleink a po-

litikáról beszéltek Melindával, mi a
sportról és az operáról, a két szen-
vedélyemről. Aztán az arcán gyö-
nyörű mosollyal megkért, hogy éne-
keljek.

Hat héttel később elköltözött a
mennysországba. A családja kérte,
hogy a temetésen is énekeljek. Az
életét ünnepeltük, mondta minden-
ki.

Eleinte nagyon szomorú voltam.
Most béke van bennem a jelen pillá-
nat kegyelméből. És tudom, hogy
Melinda is békében él.”

Horváth Viktória – Budapest

EZ VOLT A JEL

A terhességem hetedik hetében bá-
rányhimlőt kaptam. A következő
napok házasságunk legkeményebb
napjai lettek. Úgy éreztük, túlságo-
san próbára tesz minket. Mindig is
igyekeztünk az evangélium szerint
élni, de akkor az első reakciónk a
félelem volt. Az orvosok szerint
ilyenkor öt százaléka van annak,
hogy egészséges marad a gyermek.
Három gyermekünk volt már, egy
sérült negyedik igen súlyos gondot
okozott volna. Az általános felfogás
szerint ilyenkor a megoldás a ter-
hesség-megszakítás. A férjem sza-
badon hagyott a döntésben. Én meg
szerettem volna, hogy ő mondja ki,
amit az én anyai szívem kimondott
már az első pillanatban. Korábban,
azt hiszem, soha nem imádkoztam
annyira intenzíven, mint ezekben a
napokban.

Egyszer csak azt
kérdézi a fér-
jem: – És ha ez
a gyermek nem
is lenne sérült,
vagy csak alig?
– Ez volt a jel,
amire vártam!
Átöleltük egy-
mást, és attól
kezdve még in-
kább egynek
éreztük magun-
kat. Hat hónap
múlva egész-
sleges gyermek jött
a világra.

J. O.

MINDIG, MINDENÜTT „VELE”

Busszal utaztam a Balatonra. El-
terveztem, hogy végre olvasni fogok,
és az MP3 lejátszón meghallgatok
egy korábban felvett előadást. Az
ablak mellé ültem. Indulás előtt egy
idősebb férfi megkérdezte, szabad-e
a hely, és leült mellém. Indulás
után, fülelmen a fejhallgatóval egy-
szer csak a mellettem ülő tüsszen-
gett egyet. Azt mondtam: „egészsé-
gére!” Megköszönte, és elindult a
párbeszéd közöttünk. Megkérdezte
hova utazom, aztán ő is sok min-
dent mesélt életéről, feladatairól.
Az autópályán baleset történt, ezért
igen lassan haladtunk, így több idő
jutott a beszélgetésre. Utunk végén
szívemben örömmel váltam el ettől
az úrtól, mert benne Jézussal talál-
kozhattam.

Másik alkalommal négy napra vidé-
ki kiküldetésre utaztam egy fiatal
kollégámmal, és ott is kellett éjsza-
káznom. Vele még nem töltöttem
ilyen hosszú időt, ezért gondolkoz-
tam, hogyan említsem meg, hogy
szentmisére készülök. Az egész na-
pos közös munka után megjegyez-
tem, hogy városnézés után bemen-
nék egy templomba misére. Megle-
petésemre azt válaszolta, hogy szí-
vesen eljön velem, mert még soha
nem volt misén. Néhány dolgot
mondtam neki a mise közben, és a
végén az is kiderült, hogy reformá-
tus.

Dohány László – Budapest

FELHÍVÁS

KEDVES OLVASÓNIK!

Az Új Város szerkesztősége örömmel fogad-
ná, ha kérdéseiket, véleményüket megfogal-
maznák és eljuttatnák hozzánk a levélírás
bármely ma használatos eszközével. A ta-
pasztalatokat folyamatosan gyűjtjük, mert
csak így gazdagodhatunk együtt.

Megköszönjük, ha hozzájárul olvasóköri
élénkiséghez és növekedéséhez.

a szerkesztőség
ujvaros@fokolare.hu

EVANGÉLIUM A MINDENNAPOKBAN

HA NEM
VAGYOK
OTT...

Éjszakai ügyelet után egy távoli városban vettem részt temetésen. A szertartás befejezése után már éppen indulni akartam, de barátom kérte, hogy vigyem haza, és maradjak még vele. Szívesen megtettem volna, ha nem vár rám a következő éjszakai ügyelet. Előtte még legalább néhány órára le akartam pihenni otthon. Aztán mégis eldöntöttem, hogy maradok. Arra gondoltam, jó lehetőség ez, hogy Jézus parancsát konkrétan megélhessem.

Miközben közeledtünk barátom lakása felé, egy hídon megcsúszott a szembejövő katonai teherautó, nekiütközött az előttünk haladó személyautónak, majd átszakítva a korlátot nyolc méteres magasságból az alattunk lévő vonatsínekre zuhant. Drámai pillanat volt.

Barátommal Istenre bíztuk a teherautó utasait.

Sietve kiszálltunk, és először a személyautó vérző utasaihoz szaladtunk. Egy házaspárt találtunk négyéves gyermekükkel. A szülők könnyebb sérüléseket szenvedtek, de az ülések közé szorult kisgyerekek leállt a szíve. Altatóorvosként gyakran találkozom ilyen esettel. Miután sikerült kiszabadítanom az autóból, a járdára fektettem, és azonnal elkezdtem a szívmasszázsát és a szájból szájba lélegeztetést. Néhány perc múlva a szív újraindult, a légzés is helyreállt, és a gyermek magához tért. A mentők fél óra múlva értek a helyszínre. Ha nem lettünk volna ott, meghalt volna. Élete azon a kis szeretet-tetten múlt!

Miközben barátom telefonált, hogy zárják le a vasúti közlekedést, és hívta a mentőket, lementem a sínekre borult teherautóhoz. Csodával határos módon szinte sértetlenül vészelt át a balesetet a benne ülő három katona.

R. S.

BÉKÉT ÉS
EGYSÉGET
ÉPÍTENI

Munkahelyemen több probléma miatt később készült el egy részfeladat, ezért szombaton be kellett néhány embernek menni dolgozni. Nekem nem volt kötelező, de gondoltam, a többiek iránti szeretetből két órára bemelegyek. Így is történt. Szép volt ez az idő, mert többek között a gyerekvállalásról, egyházi házasságkötésről is beszélgettünk munka közben.

Hétfőn reggel azzal a hírrel fogadtak, hogy mindent tegyünk félre, mert egész héten ezt a munkát kell folytatnunk, sőt a szombaton leragasztott borítékokat fel kell bontani és újra csinálni.

Erre a napra az életigéből ezt a részt választottam: „A békét és az egységet építeni mindenki között”. Eszembe jutott a mondat, és láttam, itt a lehetőség. Ne keressem, hogy ki a felelős ezért a nagy tévedésért, hanem tegyem, amit a főnököm mond, és erre buzdítsam a többieket. Munkatársaim először morogtak, mert ezt a munkát nem nekünk kellene csinálni, de lassan oldódott a légkör, sokat beszélgettünk, nevettünk, és senki nem kereste a felelőst. Délután valaki megjegyezte: Minden hónapban jó volna egy kicsit így dolgozni, hogy együtt lehessünk.

Sz. M

Amit továbbadunk egymásnak mindabból, amit az evangélium hatására megélünk, az továbbfejlődik és kiteljesedik bennünk; amit megtartunk magunknak, az viszont elhal.

Sándor Balázs

AKÁR ALKALMAS, AKÁR ALKALMATLAN

***Hirdesd az ígét! Állj elő vele,
akár alkalmas, akár
alkalmatlan! Ints, kérj,
buzdíts nagy türelemmel és
hozzáértéssel! (2 Tim 4,2)***

át is kell adni másoknak az ígét, híret vinni, kommunikálni, egészen addig, míg be nem vonjuk őket abba az életbe, mely csupa ajándékozás, élő testvériség.

Jézus utolsó szavai így szóltak: „Menjetek el az egész világra és hirdessétek az evangéliumot...”¹.

Ez a szenvedély sarkallta Pált, hogy bejárja az akkor ismert világot, és beszéljen a különböző kultúrájú és hitű embereknek: „Ha ugyanis az evangéliumot hirdetem, nincs mivel dicsekednem, hiszen ez a kötelességem. Jaj nekem, ha nem hirdetem az evangéliumot!”²

Pál Jézus szavait visszhangozta saját tapasztalatával megerősítve, ezért ajánlotta hűségese tanítványának, Timóteusnak, ezért mondja nekünk is: „Hirdesd az ígét!...”

Hogy beszédünk hatékony legyen, előbb építenünk kell a kapcsolatot – amikor csak lehetőség adódik – azokkal, akikhez szólni akarunk.

Ha ajkunk nem is, a szívünk mindig beszélhet. Előfordul, hogy mondandónk csak a tiszteletteljes csönddel vagy a mosolyunkkal

Valóban, beszélünk-e, mindig, mindenkinek!

Az élet ígéje sokszor buzdít arra, hogy éljünk, hogy szeretet legyen.

Ugyanakkor

nyilvánulhat meg, vagy úgy, hogy érdeklődünk a másik világa iránt, keressük, mi foglalkoztatja, mik a problémái. Kifejezésre jut abban is, ahogy nevén szólítjuk, hogy észrevegye, mennyire fontos a számunkra. És csakugyan fontos: soha senki iránt nem lehetünk közömbösek.

Szavaink talán nem keltenek feltűnést, de ha jól választjuk meg őket, rést ütnek a szívükben, és gyakran a másik kezd érdeklődni irántunk, ő fog kérdezni. Ekkor van itt a hírüladás pillanata! Szükségtelen tovább várnunk, világosan kell beszélnünk; ha néhány szóban is, de át kell adnunk keresztény életünk miértjét.

Hogyan éljük ezt az ígét, hogy akár pusztán megjelenésünk is az evangéliumról szóljon? Hogyan ajándékozunk mindenkinek?

Úgy, hogy különbségtétel nélkül szeretünk minden egyes embert.

Ha keresztényként hitelesen éljük az evangélium tanítását, akkor nem csak üres szó, amit mondunk.

Még fénylőbb lesz a hírüladás, ha tanúságot tudunk tenni az evangélium lényegéről: az egységről közöttünk. Hiszen tudjuk: „Arról fogja mindenki megismerni, hogy tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt”³.

Ez az egyenruhája minden kereszténynek, amit magukra ölthetnek férfiak és nők, házasok és nem házasok, felnőttek és gyermekek, betegek vagy egészségesek, hogy mindig és mindenütt életükkel tegyenek tanúságot Istenről, akiben hisznek, és akit szeretni akarnak.

Chiara Lubich

¹ Vö. Mk 16,15;

Mt 28,19-20

² 1 Kor 9,16

³ Vö. Jn 13,35

Szűcs Balázs

Alapgondolatok

- ◆ Ahhoz, hogy szavainknak hatása legyen, a kapcsolattal kezdjük, még mielőtt beszélnénk.
- ◆ A szívünkkel mindig beszélhetünk, akár szavak nélkül is.
- ◆ Ha éljük, amit az evangélium tanít, kereszténységünk hiteles és meggyőző erejű lesz.

Összefüggések

„Hírül adni” azt jelenti, hogy egy fontos tényt akarunk nyomatékkal tudatni.

A Szentírásban a hirdetni szó jelentése: hír továbbadása, közlése egy küldöttön keresztül. A bibliai hírek Isten kinyilatkoztatásának részei, önmagát szeretné átadni az embernek, s ezzel vállalja a kockázatot is, mivel kiteszi magát az emberi nyelv elégtelenségének és bizonytalanságának.

Jézus megtestesülése az isteni kinyilatkoztatás csúcspontja: Ő maga, az Ő személye nyilatkoztatja ki a hárosmélyű Istent. Ezenfelül Isten országáról beszél, életével és tetteivel pedig tanúságot tesz Isten lényéről, aki szeretet.

Ma sokszor a hírüladás elsősorban az istentiszteleten elhangzó prédikációt jelenti. E hónap életigéje mégis arra hív, hogy tudatosítsuk magunkban a híradás különböző formáit: szóval és tettel, kérdéssel és válasszal, tudatosan vagy önkéntelenül. Erre szólít fel minden korú és foglalkozású keresztényt. Ettől lesz a hirdetés jóval több, mint vallásos tárgyú információ, hiszen az emberi élet értelméről és céljáról tesz tanúságot. Benne foglaltatik az egyes ember számára a kérdés: milyen hatással van az Írás, az evangélium üzenete rám, az életemre, és a társadalomra?

Liturgia

Az októberi ige a katolikus liturgia szerint az évközi 29. vasárnap második olvasmányából való (2007. október 21.)

REKLÁMOKKAL SZEGÉNYEBBEK

Luigino Bruni

Egyre elkészerítőbb az a rengeteg kvízműsor, amivel elárasztják a televíziós adások szinte minden óráját. Az egész élet egyetlen nagy kvíz – amint azt egy ismert filmrendező már jó húsz éve megjövendölte nagy előrelátással.

Fiatalkoromban a híradót olyan adások előzték meg, sok kulturális hírrrel, melyet élénk érdeklődéssel és kíváncsisággal néztem. Aztán elkezdődött egy lassú, de megállíthatatlan lecsúszás, és végül megjelentek a kvízműsorok, étkezés előtt és után.

Minden este több százezer euró boldogít átlagembereket, akiket homlokon csókol a szerencse (első szerencsésük már az, hogy eljuthatnak a TV-be!), és ennek köszönhetően végre

megkoronázhatják álmaikat. Szomorúnak és közönségesnek tartom mindezt több okból. Először is fel kell tennünk a kérdést: honnan van pénz minderre? (Feltéve, hogy valóban pénzről van szó, mert ha nem, akkor az még súlyosabb, nyilvános átverés). Természetesen, a zsebünkből veszik ki. Hát nem a reklámok bevételeiből származik? De igen, csak ne feledjük: a reklám tulajdonképpen a termékek megadóztatása. Ezt persze mi, állampolgárok fizetjük meg, és nem a megbízó cégek, akik reklámkiadásait leírhatják az adójukból.

Létezik egy olyan mechanizmus, amit akár merésznék is nevezhetnénk, én viszont inkább betegesnek mondanám. A reklámok egyre nagyobb ára-

datában elszegényedünk: egyrészt, mert a reklámmal megemelkedik a termékek ára, másrészt, mert kevésbé élvezzük meglevő dolgainkat, hiszen mindig kínálnak újabbakat, amiket (még) nem vetünk meg.

Ám ennél is többről van szó. A kvízműsorok készítői olyan kultúrát akarnak ránk erőltetni, mely az ingyenes boldogságról szól, aminek köze sincs a hétköznapi munkához, inkább a szerencse függvénye. Szomorúan figyelem a győztesek könnyes-boldog szemét, mert tudom, amit egyre több tanulmány is igazol, hogy néhány hónap múlva boldogtalanabbak lesznek, mint korábban!

Mi pedig, hogy együtt játszunk a kvíz résztvevőivel, velük közösen próbáljuk kitalálni otthonról a titokzatos szót, és együtt szurkolunk annak, aki kockáztatni mer. Márpedig, amit igazából kockáztunk, hogy elfeledjük a családi kapcsolatok szavait. Az állandóan bekapcsolt tévé készülék mellett nincs időnk meghallgatni a hazatérő szomszéd lány panaszait, vagy azt a barátunkat, aki csak éppen beugrott egy köszönés erejéig. Egyre ügyesebben találjuk ki a kvíz semmitmondó szavait, de elveszíthetjük azt a képességünket, hogy kitaláljuk az éltető szavakat: azokat, amelyekből a sajátunk és a mások boldogsága függ.

Fordította: Sudár Balázs

Sudár Andrásh

FOGYASZTÁS ÉS EGYENLŐSÉG

Ha keresztények a családok, érzik, hogy oda kell adniuk feleslegüket és javaikat olyan mértékben, amilyen mértékben mások nélkülöznek.

Többek között éppen ez köti össze a családot: az apa és az anya együtt dönti el, mire fordítja mindazt, amit a Gondviselés küld a megélhetéshez. Mert Isten nemcsak gyermekeket küld, de anyagiakat is az ellátásukhoz. Nemcsak a mezők liliomairól gondoskodik, hanem felöltözteti és táplálja is őket. Minden mindennel összefügg. A családi gazdálkodás szent, és a családra tartozik. Ezzel azt akarom kifejezni, hogy a gazdálkodás hozzátartozik a házasság szentségéhez.

Ma vannak szegény családok, akik barakkokban laknak, és vannak gazdagok, akik vásárolnak egy lakást, de nincs is szükségük rá. Ha keresztények a családok, akkor érezni fogják, hogyan adhatják oda feleslegüket, a többiek hiányának mértéke szerint, hogy más családoknak ne kelljen szűkölködni vagy nyomorogni. Így volt ez az első keresztények között is.

Az evangéliumban ez áll: Adjatok, és adnak majd nektek is. A fogyasztói magatartás egyenlő a birtoklással. Az adás viszont ténylegesen vallásossá tesz.

Nekünk mindig adnunk kell.

A következő eset akkor történt, amikor fiatalok voltunk. Háború volt és éhínség. Egy nap valakitől kaptunk egy tojást. Örültünk, hogy legalább van egy tojásunk. Kis idő múl-

va kopogtattak. Jött egy szegény, és ezt mondta: „Adjatok valamit”. Megegyeztünk, hogy odaadjuk a tojást. És alighogy odaadtuk, ismét kopogtattak. Jött egy másik ember, aki hozott egy zacskó tojást. Adjatok, és nektek is adnak majd. Olyan törvény ez, mely kigyógyít a birtoklásból, megteremti az adás kultúráját, és az anyagi javak közösségét a családok között. Mindezt nem gépiesen, hanem élő, megszenvedett módon, a többiek iránti szeretetből fakadó lemondásból kell tennünk.

Ami javainkat illeti, tekintjük úgy, hogy egyszerű őrzői és használói vagyunk, csak azt tartjuk meg, ami a mindennapi élethez, a váratlan kiadások fedezéséhez és a gyermekek neveléséhez szükséges. A felesleget meg tegyük közösbe.

A gyermekek vonatkozásában azt tanácsolom, hogy örökségül munkalehetőséget adjatok a kezükbe, és azon felül annyit, amennyi a családalapításhoz szükséges. Fontos a jegyeseket és a fiatalokat az evangéliumi mértékletességre nevelni, s arra, hogy ők is minden hónapban adják oda fölöslegüket, személyes lemondásuk gyümölcset. Ha a fölösleget a többiek hiánya határozza meg, akkor senkinek sem kellene többet birtokolnia annál, ami a megélhetéséhez szükséges.

A mai kor problémái között jelen van a nő-kérdés. A nő és a férfi lényegileg egyenlő. Mindketten személyek, s mint ilyenek arra hivatottak, hogy Isten ben-

ső életében vegyenek részt, egymással kölcsönös közösségben, szeretetben éljenek, Istenhez hasonlóan, Aki egység és háromság. A szeretetnek ezt a közösségét kell visszatükröznünk a világban.

A gyakorlatban nem mindig ismerték el annak igazságát, hogy a nő azonos méltóságú a férfival. Napjainkra a helyzet jelentősen megváltozott, és sok jel enged következtetni az új fejleményekre.

Végző soron férfiak és nők, bár különböző tehetséggel vannak megáldva, egyedül a szeretet alapján kerülnek majd elbírálásra. Életünk végén mindnyájan egyenlőek leszünk. Odafele nem lesz sem férfi, sem nő.

Ha éljük az egység lelkiiségét, akkor megvalósul az egyenlőség, és senki sem lesz fölé vagy alárendelve a másiknak. Ha ez nem így van, azt jelenti, hogy nem élünk keresztényként. Ha így élünk, akkor viszont olyan emberekké válnunk, akikről Szt. Pál azt mondta, hogy nincs sem férfi, sem nő, mert mindenki Krisztus, akiből egy új valóság született meg: Isten népe.

Szerk.: Tóth Judit

Chiara Lubich

Chiara Lubich:
Ahol az élet lángja fellobban,
Új Város,
Budapest, 1999.

ÚJFAJTA GAZDASÁGI FEJLŐDÉS

Egy éve, 2006. október 28-án nyílt meg a Lionello Bonfanti Ipari Centrum. Az ünnepség egyik felszólalója volt Stefano Zamagni professzor, akinek beszédét most szerkesztett, rövidített formában adjuk közre.

A mai esemény rendkívüli jelentőségű. Én is osztom mindazok örömében, akik nemcsak valamiféle álmot, hanem egy jövőképet látnak megvalósulni ezen az ünnepen.

A következő kérdésre próbálom választ adni: Vajon összeegyeztethető-e egy karizma –

ez esetben a Fokoláre Mozgalom karizmája – a gazdasági tevékenységgel, különösen a vállalkozások gyakorlatával?

A gazdasági folyamatok és elméletek fejlődésének története alapján igennel kell válaszolnom. Amikor megszületett a modern vállalkozás a polgári humanizmus korában, a most feltett kérdésnek nem lett volna értelme, mert a vállalkozás éppen azért jött létre, hogy kifejezze a polgárok legfőbb törekvését, amit a közjó szolgáltatásban határoztak meg.

Már a XIII. és XIV. századi ferences eszmékben szerepelt az a gondolat, melyet mindig szívesen idézek: „Az alamizsna segít életben maradni, de nem segít élni, mert élni annyit jelent, mint termelni, az alamizsna pedig nem segít termelni.” Mit tettek tehát a ferencesek és a polgári humanisták? Létrehozták a piacgazdaságot, és ezzel megszületett a vállalkozás, ami lehetővé tette, hogy a közjó előmozdítása érdekében mindenki termeljen. Az ipari forradalom aztán mély átalakulást hozott. A gazdasági tevékenység középpontjába a tőke, a gép került. A fejlődés ekkor már felhalmozást jelentett, s az egyén, a személy jelentősége leértékelődött.

A fejlődés alanya a tőke lett. A vállalkozás célja, hogy a profitot befektetéssé alakítsa, mert a befektetés további tőkét termel.

Könnyen megérthetjük, miért is felejtődött el körülbelül két és fél évszázadra az eredeti lelkület. Mert kialakult az a kettősség, aminek ma is hordozzuk a következményeit: a gazdaság és az erkölcs különválása. Vajon miért?

Azért, mert az ipari forradalommal megjelent a piacgazdaság különleges típusa, a kapitalista piac. Működésének alapelemei ugyanazok maradtak: a munkamegosztás, a fejlődés, a szabad vállalkozás, a verseny. Nem változott semmi, csak a *télosz* – mondanák a görögök – azaz a végcél. A polgári piac végcélja a *közjó* volt, a kapitalista típusú piacé pedig az *összjó*.¹

Ha az iparosodást követő korszakban ma azt akarjuk, hogy a vállalkozás ismét virágozzon, és sikeres legyen, akkor újra a személyre kell összpontosítanunk. De hogyan? Különböző ösztönzésekkel – a közgazdászok általában ezt válaszolják. Pedig tévedés, mert az anyagi ösztönzések, ha eredményesek is rövid távon, hosszú távon biztosan nem azok. Aki követi a leg-

CN(3)

újabb irodalmat, tudja, hogy az ösztönzések hosszú távon ellentétes hatást váltanak ki. Az indítékokra kell tehát odafigyelni, hogy aki a vállalkozásban dolgozik, az osztozson a vezetéssel a végső célban, ami a vállalatot mozgatja. Ez az oka annak, hogy a közösségi gazdaság sikeres, sőt egyre sikeresebb lesz. A közösségi gazdaság vállalkozói, esetleg részletes és pontos elméleti ismeretek hiányában, de azzal a felismeréssel, ami Chiara alapgondolatából származik, megértették, hogy az eredmények elérésének a legsikeresebb, mondhatni leghatékonyabb módja éppen az, ha a személyt felértékelik minden vonatkozásában. Így számot vetnek önmagukkal, alkalmazhatják a karizmat és vállalkozhatnak.

Az anyagi ösztönzések addig működnek, amíg a tudás kódolt: többet fizetek neked, és te többet termelsz. Ha azonban nincsenek meg a feltételei, hogy az adott személy ismerje, és magáénak érezze a vállalkozás célját is, amiért őt odahívták dolgozni, akkor nem tehetünk semmit, a legjobbat sohasem fogja kihozni magából.

A közösségi gazdaság-nak életet adó fokolarínik tetteit egy zseniális, korát megelőző gondolat vezérli, mely meglepetésszerűen hatott a szakma művelőire. Nem állítom, hogy megszűnt volna a korábbi vállalkozási modell. Sok jel utal arra, hogy eltart még egy darabig, ugyanis idő kell ahhoz, hogy egy paradigmát felül lehessen írni. A távlatokat tekintve mégis úgy tűnik, hogy megvan az újfajta termelési mód. A közösségi gazdaság ezért nyerő vállalkozási forma. Fontos, hogy a gazdaság intézményes rendje lehetővé tegye, hogy a közösségi gazdaság vállalkozásai követhessék hivatásukat, és „jövőt mutató kisebbség” legyenek. Olyan csoport, melynek tagjai – bár tudják, hogy a többiek nem hozzájuk hasonló módon cselekszenek – saját viselkedésformájukat folytatják karizmájukhoz igazodva.

A javaknak két kategóriája van: az igazságosságon alapuló és az ingyenességen alapuló javak. Ahol nincs ingyenesség, ott nem lehet remény sem. Egy tö-

Stefano Zamagni

a politikai közgazdaságtan tanára a Bolognai Egyetemen,
a nemzetközi politikai közgazdaságtan
oktatója a Johns Hopkins Egyetemen
(USA).

kéletesen igazságos – és tegyük fel, csak igazságos – társadalomban nem lenne helye a reménynek. Mit is remélhetnének így a polgárok? Az olyan társadalomban, ahol az ingyenesség elve mély gyökeret eresztett, van ok a reményre, mert az a bőségből fakad.

A Lionello Ipari Centrumnak ez a végső értelme: tanúságot tesz arról, hogy egy küldetéssel bíró (mission-oriented) szervezet, amely erejét vallási jellegű karizmából meríti, a hozzáértés olyan szintjére jutott el, mint a hasonló termelési struktúrák – sőt, még azokon is túl tesz. Senecának van egy csodálatos gondolata: nem kedveznek a szelek a hajósnak, ha nem tudja, hová akar menni. A közösségi gazdaság vállalkozói tudják, hová akarnak menni, számukra tehát mindig fújnak kedvező szelek.

Stefano Zamagni
Fordította: Durst Norbert

¹ A „közjó”
mindenkinek a java,
ami nem érvényesül, ha
akár csak egy valakit is
kizárnak belőle, az
„összjó” az egyes
személyek által
birtokolt javak
összessége, tehát akkor
is van értéke, ha
valakit nem vesznek
figyelembe. [Az eredeti
szöveg szerk.]

Gőbel Ágoston

Nekem ez a tábor a mennyország kézzelfogható szeletének bizonyult. Miután befejeződött, rögtön csatlakoztam egy zeneiskolai musical táborhoz. Az első egy-két napon egyszerűen zongorázni tudtam a különbséget... De képzeljétek, sikerült

továbbvinnem magammal azokat az ajándékokat, amiket együtt tapasztaltunk meg Abaligeten! Több emberrel is tudtam mélyen beszélgetni, s ez hasonlított azokhoz a pillanatokhoz, amelyeket közöttetek már sikerült megélnem. (K.B.)

Rengeteget adott, mind lelkiekben, mind emberi kapcsolatokban. A programok összeállítása nagyon jól sikerült, ahogy szerintem az egész tábor is. Köszönöm mindnyájatoknak! (U.G.)

Nagyon sokat kaptam ez alatt az egy hét alatt. Kösz minden beszélgetést, mosolyt és ölelést! Tényleg hatalmas élmény megtapasztalni, hogy mennyi normális, jó fej ember vesz körül a világon, akikre számíthatok, és akikkel őszintén beszélhetek...

Köszönöm a türelmeteket, amikor a csoportvezetői megbeszélés miatt beálltunk elétek a sorba; a beszélgetéseket éjszaka; a túrákat; az esőtáncot; méltat és számháborút; a csuda jó előadásokat és csoportbeszélgetéseket; a felnőttek és a genek, a fiatalok segítségét, aminek köszönhetően létrejöhettek ez a tábor. Kívánom, hogy mindazt a szépet, amit a táborban megtapasztaltunk, tovább tudjuk adni azoknak, akik nem lehettek ott! (Sz.M.)

Nekem, azon kívül, hogy az akadémia pályája hiper fantasztikus volt, és tényleg rengeteg szeretetet kaptam tőletek, nagyon nagy lelki tapasztalat volt ez a tábor. A beszélgetésekben

Héji Balázs (2)

Az egyetemes testvériség újabb mérföldköve volt az idei öt napos „Gyerekek az egységért” nyári tábor Abaligetén, amin több mint száz 14 - 18 éves fiatal vett részt. Erről tanúskodnak az alábbi levlérészletek, amelyek egy különleges „lelki fórumba” engednek bepillantást.

mélyen érintett, hogy mennyire sok a küzdelem az életünkben, hogy mennyi nehézség, fájdalom, szenvedés vesz körül mindenkit külön-külön. A legszébb dolog volt azt látni, hogy felvesszük ezeket a kereszteket, és mentek tovább, szeretetben. Újra megerősödött bennem a hit, hogy a legnagyobb fájdalmakban is egyetlen utunk van: Isten. És akkor hajrá mindannyiunknak a szeretetben, árássunk el vele minden!!!! (M.R.)

Jó volt ismeretségeket feleleveníteni, tovább mélyíteni, illetve újakat szerezni! Bizonyosan nem felejttem el soha, de ha mégis, akkor is ott a naplóm. Szóval mindenkinek kívánok a tábor hangulatával fűszerezett vidám órákat! Rengeteg időt maradtam volna még... Azt hiszem ilyen egy igazán jó tábor! (P.R.)

Annyi szeretetet kaptam a táborban, hogy még majd az osztálytársaimra is jutni fog belőle bőven! Még egyszer köszönök mindent, mindenkinek! (F.E.) ■

Papp Csaba (4)

MÁRIA VERSEK A XX. SZÁZADBÓL

Bernáth Mária idén végzett az Eötvös Loránd Tudományegyetem magyar szakán. Weöres Sándor Mária-verseit választotta szakdolgozatának, középpontba állítva Szűz Mária alakját, mint örökké visszatérő szimbolikus asszonyt, akinek személye mellett „nem tudtak szó nélkül elhaladni az elmúlt két évezred művészei, vallásra, felekezetre és gondolkodásmódra való tekintet nélkül”.

**Aranyi
Krisztina**

Európaiként a görög-római kultúra mellett a zsidó-keresztény kultúrkör gyökereiből nőttünk ki, ez hatja át művészetünket. Témái, történetei, alakjai folyamatos ihletforrást jelentettek minden művészeti ágban, így az irodalomban is. Magyarként pedig országunk történelmi hagyományai következtében állandóan jelenlévő és kiemelkedő fontosságú alak Szűz Mária. Erről tanúskodik az is, hogy írott kultúránk első lírai alkotása egy Mária-vers, az *Ómagyar Mária-siralom*, melyet számos Máriáról szóló, Máriával foglalkozó alkotás követett.

Egy szakdolgozat, de talán szakdolgozatok sora is kevés lenne ennek a gazdag tárháznak feltérképezéséhez. „Mégsem véletlenül esett választásom egy huszadik századi alkotóra – írja Bernáth Mária. – Ahogy Heidegger fogalmaz: »A világ éjszakája egyre árasztja a homályt. Ezt a korszakot az Isten hiánya jellemzi... Az egyetemes történetben kihuny az Isten ragyogása«. Érdekes ezért megvizsgálni, hogy ebben a kérdésekkel teli

korszakban miért és hogyan jelenik meg egy olyan szimbolikus nő alakja a korszak egy alkotójának költészetben, aki a transzcendens világhoz kötődik.”

Idézzünk továbbra is a dolgozatról: „Weöres Sándor sokszínűségében szinte megfoghatatlan költője a magyar irodalomnak: gyermekversektől a ritmusjátékokon át a misztikusokat idéző gondolati líra és próza határáig mindenféle műfajban és formában alkotott, műveibe olvasztva az ősi, mitologikus témák, beszédmódok kultúrákon átívelő tárházát, és a huszadik század legmodernebb kérdéseit, világlátását. Egész életét a kísérletezésnek szánhatta; különféle hatásoknak adta át magát, s alkotó átélésükkel a maga szívárványát húzta szét egyre több színképvonalban. Ebből a szerteágazó életműből nem maradt ki Szűz Mária alakjának *újraírása* sem... Weöres, aki a sumér agyagtábláktól kezdve végigfordította szinte az egész világirodalmat, különös érdeklődést tanúsított a végtelent érintő témák iránt. Menny és

pokol, halál és élet, az ősi és örök kérdések, alakok, melyek a népek ó-irodalmának rejtekén forrongnak, tükröt jelentettek a modern embernek. [...] A legkülönbébb mitologikus és vallási hagyományok ihletettsége során nem véletlen, hogy lutheránus volta ellenére Máriához, a kereszténység legnagyobb nőalakjához fordul, kinek személyében összeér az isteni és emberi, a legnagyobb miszticizmus és a családanya. Bár a Szűzanya tisztelete inkább katolikus vonás, a költőt mégsem feszítik felekezeti kérdések, hite saját bevállása szerint nem dogmatikus és zárt rendszerű, inkább egy üres edényhez hasonlít, ami nem tartalmaz semmit, de igyekszik mindent magába fogadni. Egy rádióbeszélgetésben így nyilatkozott: »A katolicizmust – az egyetemeség értelmében – mindig sajátosnak éreztem. Azonkívül, annak ellenére, hogy evangélikus-lutheránus vagyok, édesanyám katolikus volt, és mindig a katolikus vallásban éltem. Sokat olvastam a katolikus misztikusokat.«”

Mária

Az ítélet nem enyém; a mérleg, a bárd
nem az én kezemben; ütni nem tanultam,
csak simogatni; éheztetni sem, csak etetni;
sebezni sem, csak sebesülni; hódítani sem, csak kérni.
A zengő csendben, a jeltelenben
álcák és nászruhák virulnak rajtam,
oroszlán és gida megosztja keblemm.
A csecsemő bepiszkol, foltja nem marad,
emlőmben karmol, vércseppjeim füzére buggyan,
híját nem érzi a duzzadó tenger.
A gyilkos vérrel freccsent, én letörlöm;
ha gyalázol, arcom el nem fordul.
Kőfal nem vagyok, mely ütést, simítást
úgy mér, ahogy rája mérik;
agyag-út nem vagyok, mely lépést, forgást
úgy mér, ahogy rája mérik;
tűzforrás nem vagyok, mely testet és űrt
úgy mutat, ahogy eléje rémlik;
csak fészek: ahogy meleg, úgy melenget.
Ki dicsőségben látsz pompázni engem,
gondold el: nem tőlem való;
mint neked, egyetlen kincsem a könnyem,
fiam sebe végtelen birtokom
s e világ gyötrelme kaputlan kertem.
Ölemben az élet dús-lombú fája
s ha leszakadsz és lehullsz alája,
kötényembe markol erőszakos öklöd,
fejed rönkjét térdemre döntöd,
ne félj, vigyáz rád a csend, a könny, meg én.

Kóda

Csillag-pályák asszony, Mária,
oltalmazd Máriát, édesanyámat,
szememtől elszakadt utján
ne érje bánat.

Aki hallottad ezt a dalt,
egy szilánkját annak a dalnak,
melytől a világ szíve szakad meg:
aki hallottad ezt a dalt:
ocsudj lomha szörnyeideiből.

Weöres Sándor:
Hetedik szimfónia (részlet)

A szakdolgozat szerzője szerint az anya, a nő, az asszony, a személyiség feminin része (a jungi anima) Weöres egész költészetének meghatározó témája és visszatérő motívuma lett: „A nő, a női test már az ókortól kezdve – talán a teremtés- és reprodukciós képessége miatt – a teremtettség, az élet, az Egyetemesség szimbóluma volt, sokkal inkább, mint a masz-kulin jegyek. Szinte minden nép mitológiájában megjelenik az asszony, az anya, mint fenntartó őserő, eredet és fészek, aki közelebb van az istenséghez, s aki az istenihez emel. Weöres lírájában talán jobban, mint bárkinél – hiszen ismerte és fordította, stilizálta, újraírta ezeket a mitológiai történeteket – folya ma t o s a n kibomlik a női személyiség e

mély és önmagán túlmutató jellege...”

A választott versről ezt írja Bernáth Mária: „A *Hetedik szimfónia* olyan gyémánt, melyet több mint tíz esztendő, s végül édesanyja halálának fájdalma csiszolt tökéletesre. Az átélt tapasztalat, szenvedés, a halállal való szembenézés lett az az erő, mely által végső formát nyert a költemény 1952-ben. A két alcím – *Mária mennybemenetele és Édesanyám emlékére* – szervesen összekapcsolódik, többletjelentéssel ruházzák fel és idézik egymást. A költő édesanyjának halála mintegy rákopírozódik a Szűzanya mennyekbe való felvételére. A két személy szinte azonos identitást nyer, nevük is azonos: Mária... A személyes gyász bekapcsolása benső élménnyé szűri és szubjektívítással tölti meg a költeményt. A két Mária, a két édesanya. Innen azonban már csak egy lépést jelent a két Fiú azonosítása, amit a negyedik tételben megszólaló Mária szavaiban fogunk leginkább érzékelni:

*Magasztalom őt, aki méhemben fogant...
és örök dal tornyait építi köröttem.*

A Jézussal azonosult ember nem áll távol Weöres költői gondolkodásmódjától, ahogy ezt egyik híres interjújában elhangzott szavai is bizonyítják: „Szerintem egyetlen ember létezik, és ez Jézus. A többi ember annyiban van vagy annyiban nincs, amennyire Jézussal azonos vagy nem azonos... Azért írok, hogy ezt a jézusi elemet valakiből, akárkiből, magamból vagy másból jobban kifejtthessem...” ■

FIATAL DIPLOMÁSOK

Mindhárman az egység lelkiségéhez kapcsolódó témát választottak. Mindhárman genek¹ voltak. Mindhárman megküzdöttek elképzelésükért, és sikerrel megvalósították.

Kérdéseink:

1. Miért döntöttél úgy, hogy az egység lelkiségének nézőpontjából dolgozod ki a témád?
2. A témavezetőd hogyan fogadta az elképzelésedet?
3. Mi lett erőfeszítéseid eredménye?

Sudár Balázs

Bernáth Mária – irodalom

1. Egyszer, egy római kongresszuson jutott eszembe, hogy miért ne írhatnék Máriáról, akit nagyon szeretek, és aki sokat jelent nekem, nekünk. Az merült fel bennem, ki más írhatna róla, ha nem én, nem mi. Ezután kezdtem komolyabban utánanézni, hogyan jelenik meg Mária alakja a magyar költészetben. Így jutottam el Weöres Sándor Mária Mennybemene-tele című művéhez, melyben olyan sokszínűséget és mélységet találtam, ami miatt nem kerestem tovább.

2. Bár most már – elvileg – teljes szabadság van a témaválasztást illetően az egyetemeken, a témavezetőm azt javasolta, hogy a

címben lehetőleg ne jelenjen meg Mária neve, inkább csak az alcímben. Ezért lett a címe „Egy motívum vizsgálata a magyar költészetben”. Tapasztaltam meg nem értést, amin nehéz volt továbbjutni, de sokat tanultam belőle. Rájöttem például arra, hogy sok minden, ami az egység lelkiségét ismerve számomra természetes, mások számára nem az, ezért feladatom, hogy minél érthetőbben mutassam be a mély dolgokat is.

3. Nagyon megszerettem Weöres Sándort, és végül egyetlen verséről írtam a szakdolgozatomat, amelyről ő maga ezt mondta: „Összetett költemény. Első hallásra nem is érthető, csak az hatol bele, aki megküzd érte, tízszer is elolvassván.” Én jóval többször elolvastam, így szép lassan kinyílt a mű, színté a „véremmé vált”, mindig tudott és tud újat adni. Rájöttem, hogy az igazi kapcsolatokhoz idő kell, a művészetben is. Ezen kívül Weöres egy újabb nézőponttal gazdagította, árnyalta a Máriáról alkotott képemet.

Öröm volt gondolataimat megosztani a genekkel és így a köztünk lévő fényben dolgozni, megtapasztalva azt is, hogy ha nem működik a kapcsolatunk egymással, nem látom meg azt a többletet a versben, amit magában rejt.

Prokopp András – tájépítészet

1. Annyira természetes volt, ebben nőttem fel, és mindenképp meg akartam jeleníteni az én meggyőződésemet. Egyfajta evangelizáció ez is, amire minden keresztény hivatott. Persze csak akkor hiteles, ha szakmailag is színvonalasat alkot az ember. Elhatározásomhoz konkrét motivációt adott, hogy mozgalmunkban közel harminc olyan település létezik, ahol a kölcsönös szeretetben, egységben igyekeznek élni. Magyarországon is már évek óta keresünk egy olyan földterületet, ahol egy ilyen modelltelepülés létrejöhet. Így aztán minden adott volt, hogy belevágjak, és kidolgozzam egy településfejlesztési terv rövid-, közép- és

mányozzam az ot-tani modelltelepü-lést.

A tanszéken nem értették, amit csinálok, de kíváncsiak voltak. A legnagyobb kihívás mindig az volt, hogy az egység lel-kiségéből fakadó értékeket meg tudjam mutatni a szakmaiság meg-tartása mellett.

hosszú távú programját, gaz-dasági, társadalmi és tájépíté-szeti javaslatokkal.

2. Eleve úgy kerestem konzulnst, hogy kö-zelebb álljon a keresz-tény gondolkodásmódhoz, így jobban meg tudja érteni a gondolataimat. Mégis nehéz volt átadni, miről van szó, bár ennek a téma összetett volta is lehet az oka. Azt hiszem, újabb színfoltja lett a szakmá-nak, amit a témavezetőm is érzékelt. Sokat segített, mert hagyta kibontakozni az irá-nyát, amit én magam se lát-tam az elején. Nem akarta behatárolni a dolgozatot, ha-nem segített a szűken vett táj-építészeti vonatkozásokon túl a társadalmi, gazdasági szem-pontok feltárásában.

3. A téma kiválasztásától a végleges tartalom és a végleges megszületéséig jó két év telt el. Persze nem mindig azonos intenzitással dolgoztam, de kellett ennyi idő az információk begyűjté-sétől azok rendszerezésén át a dolgozat tartalmi és formai kialakításáig. Például: csak emiatt elmentem néhány napra Brüsszelbe, hogy tanul-

Kormányos Eszter – tájépítészet

1. Az első őszi megbeszé-léskor még úgy tűnt, hogy tanszékvezetőm-nek nem annyira tetszik szak-dolgozatom témája, melyben egy gyönyörű, Esztergomhoz közeli helyen a társadalom és a természet kapcsolatának összeegyeztetését, kibékítését akartam bemutatni. Több-ször is közölte velem: lehetet-len vállalkozásba kezdtem, mert nem vagyok elég tapasztalt tervező, hogy ebből egy diplomaterv-léptékű munkát hozzak ki. A genekkel, akikkel együtt lakom, mindig megbe-széltük az aktuális helyzetet, s ez segített, hogy ne adjam fel. És a kitartás „beérett”: decem-berben, az utolsó prezentáci-óknál elhangzott az első halk dicséret.

Aztán elkészült a dolgozat. „Szép, szép... de te nem vagy benne” – mondták, akik is-mertek. Én is éreztem belül, hogy valami hiányzik, ami egy kicsit összefogná, egyértelmű-vé tenné javaslataim forrását. Egyik nap eszembe jutott az Aranyszabály: „Úgy bánjatok az emberekkel, ahogy akarjátok, hogy veletek is bánjanak”.

Miért ne lehetne ez a tervem mottója? Először persze meg-íjtedtem saját ötletemtől, aztán megbarátkoztam vele. Meg-változtattam a tervet, leírtam benne, hogy az aktuális euró-pai uniós szabályozás, a fej-lesztéspolitikai alapelvek csak ezen a módon valósíthatóak meg, ez a gondolat adhat tar-talmat.

2. Röviden reagált: „Ere-deti megoldás, de jó”. A diplomavédésre töb-ben eljöttek, hogy jelenlétük-vel is bátorítsanak, én pedig az Aranyszabállyal indítot-tam, hogy egyértelmű legyen a súlya. A végén a tanszékvezető külön üdvözölte azokat, akik elkísértek. Ezzel még nem lett vége a történet-nek, ugyanis a diplomaosztón különdíjat kap-tam a tervemre.

3. Az elmúlt években sok a t gondolkodtam, hogy mégis más szakmát kellett volna választanom, mert vala-mi számomra megfoghatatlan hiányzott, ille-tve nem tetszett. Ám kiderült, hogy nem feltét-len a „szökés” a c é l r a v e z é t ő megoldás. Talán furcsán hangzik, de ezzel a tapasztat-tal megszerettem a szakmá-mat. A kapcsolataim sokkal „frissebbek” lettek nemcsak a genekkel, hanem a tanárokkal, a csoporttársaimmal is. A fordulat pedig, amely évköz-ben végbement, megmutatta, hogy Istennél minden lehet-séges. ■

¹ A Fokoláre Mozga-lomhoz tartozó elköte-lezett fiatalokat hívják geneknek, egy olasz szó rövidítéséből: generazione nuova, vagyis új nemzedék.

ŐSZ

A házasság évszakai között nehezen kerülhető el az ősz: a válságok, krízisek, nehézségek ideje. Ám ez nem jelenti azt, hogy a megoldás a különköltözésben, a válásban rejlik. Legtöbb esetben megvan a remény a folyamatok visszafordítására.

Életünk egy-egy szakasza lezáródik, de a szeretetnek soha sincs vége, sőt éppen a szeretet az egyetlen lehetőség a megújulásra. Az átélt sötétség kitörli a múltat, mint a radír, és tiszta lapot biztosít, amire életünk új fejezetét írhatjuk. Ha jól fogadjuk a szenvedéseket, erőket szabadítunk fel, melyek értelmet adnak életünknek. Férj és feleség: mindig mi maradunk a főszereplők, ám a kívülálló, például egy szakember, fontos szerepet játszhat abban, hogy új útra lépjünk.

„Úgy kötötünk házasságot, hogy örökre boldogok leszünk, nyolc év után mégis válásba jutottunk, mert egyikünk életében megjelent valaki, és úgy tűnt, ez megpecsételi sorsunkat – mesélte egy spanyol pár. – Aztán megpróbáltunk újrakezdeni és kibékültünk, de ez nem tartott sokáig. Később külön költöztünk, végül törvényesen is elváltunk. Miután elmúlt az újdonság varázsa, egyikünk mégis rászánta magát, hogy a másik felé lépjen, kezdeményezzen, és ebben a barátok sokat segítettek. Megértet-

tük, mindkettőnknek van javítanivalója, és nem mutogathatunk egymásra. Először közellednünk kell egymás felé, végleg szakítva a harmadikkal. A családra kell nagyobb figyelmet fordítani, félretéve konditermet, teniszt, állandó olvasást, és sok egyebet. Ha meg tudunk maradni elhatárolásunkban, ezzel lehetőséget adunk önmagunknak, hogy növekedjünk, és tanúságot tegyünk arról: az életre, nem a halálra vesztegetjük az időt.”

Vannak országok, ahol keresztény értékek alapján működnek családsegítő intézmények. Tanácsadók, mediátorok és más szakemberek állnak ingyenesen a segítséget kérők rendelkezésére. Munkájuk nyomán a válásba jutott házasságok közel hatvan százaléka rendeződik, a párok képesek megújulni, és újra egymásba szeretnek.

A szakemberek hangsúlyozzák ugyan tevékenységük fontosságát, mégis legalább olyan lényegesnek tartják a párok szerepét: nekik kell eljutniuk arra a felfedezésre, hogy a szenvedésnél erősebb és nagyobb a szeretet. Kölcsönös kibékülésük alapfeltétele, hogy kibéküljenek Istennel, saját magukkal, az élettel és az emberekkel. A kritikus pontra jutott pároknak szüksége van emellett a kapcsolatra más családokkal: legyen kivel megosztaniuk a nehézségeket, legyen kibén bízniuk, akik segíthetik őket kikeveredni az alagútból.

Már Hippokratész is figyelmeztetett: „Ha nem vagy kész változtatni az életeden, nem lehet segíteni rajtad.” Tegyük meg tehát a saját részünket, hogy kívülről is segíthessenek rajtunk.

Szerk.: Tóth Judit

NEM PÉNZKÉRDÉS

Ha az első lépést megteszi valaki, előre nem látható láncreakciót vált ki. Erről tanúskodik Basia esete.

Egy kórház belgyógyászati osztályán vagyok ápolónő. Hozzánk általában idősebb betegek érkeznek, kialakult szokásokkal és igényekkel. Volt egy meglehetősen nehéz természetű, nyolcvan év feletti betegünk, súlyos állapotban, de aki reggel megkövetelte a kávé, és dohányzott.

Azt gondolta, hogy pénzzel mindent elérhet, és mivel neki volt bőven, biztonságot merített belőle. Lányával, aki találkozni sem akart vele, nem értették meg egymást.

Lekezelő viselkedésével szó szerint mindenkit elüldözött maga mellől. A többi kolléga, miután a legszükségesebb munkát elvégezte körülötte, igyekezett minél hamarabb továbbállni.

A kemény burok mögött, amivel körbevette magát, komoly szenvedést sejtettem.

Ezért arra gondoltam, úgy kell őt ellátnom, hogy ez ne feszélyezze. Nem azért, mert a szakmám kötelez rá, hanem, mert egy felebarátról van szó, akit szeretetek.

Egyszer, erőfeszítéseim ellenére sem sikerült elrejtennem önkéntelen feltámadó ellen-szenvenmet, de utána bocsánatot kértem tőle. Egy idő után azt mondta:

– Úgy bánsz velem, hogy a lányom se csinálná jobban. Ő mindig elveszti a türelmét mellettem.

Máskor meg:

– Neked adok mindent, amit csak akarsz, megfizetlek, arannyal... – Mondtam, hogy nem a pénzért teszem. Erre ő:

– Ne légy ostoba, csak fogadd el!

És nem tágított. Erre azt válaszoltam, hogy van egy kívánságom, szeretném, ha kibékülne Istennel – de ne érezze magát kényszerítve, hogy teljesítse.

– Nem érted, hogy ez teljesen lehetetlen? – nézett rám.

A kórházból hazaengedték, de amikor kontrollra jött, mindig felkeresett. Egy ilyen alkalommal elkísérte őt a lánya és a veje. Meglepetéssel láttam, hogy békesség van közöttük.

– Basia, gondolj rám holnap! – kérte egyszer.

– Miért, holnap mi lesz?

– Holnap jön hozzám a pap, és gyónni fogok. Harminc éve nem gyóntam, és szeretném, hogy jól sikerüljön, ezért gondolj rám! De mondd csak, Isten mindent megbocsát?

– Igen, mindent! – válaszoltam.

Később hallottam, hogy egy másik kórházban fekszik. Amikor felkerestem, ezzel fogadott:

– Basia, ha akkor meg nem gyóntam volna, most nem tudnám mindezt elviselni. Kezdem elveszíteni a látáso-mat, egyre gyengébb vagyok, de felfedeztem, hogy Isten sze-

ret, és hogy a lányom csodálatos teremtmény.

A pénznél értékeesebb kincsét talált, olyant, amit senki nem fog elvenni tőle!

Szerk.: Vizsolyi László

CN (2)

ÚJ SZEMMEL A GLOBALIZÁCIÓRÓL (1)

A világot átfogó, nagy horderejű és igen összetett jelenséget szerzünk, aki sok éve dolgozik közgazdászként, igyekszik keresztény szemszögből megközelíteni, újragondolva az eddigi nézeteket. Sorozatunkkal szeretnénk párbeszédet indítani a téma iránt érdeklődő olvasóink bevonásával.

Soós Rita

Napjaink egyik legtöbbet használt, legdivatosabb fogalma a globalizáció. Nehéz pontosan definiálni, és talán nincs is két olyan társadalomtudós, aki ugyanabból a szemszögből közelíti meg. Azt viszont senki nem vonja kétségbe, hogy igen összetett folyamatról van szó, mely egyre nagyobb hatással van az élet minden területére, az oktatástól a tudományok világáig, a politikától a környezetvédelemig, befolyásolja még a divatot és az életstílust is. Egyesek szerint áldás, mások szerint átok – attól függően, ki milyen mértékben részesedik előnyeiből, illetve hátrányaiból.

Több társadalomtudós is – például *Zygmunt Bauman* neves lengyel szociológus – arra a következtetésre jutott, hogy a globalizáció mára olyan fázisba érkezett, melyet emberi eszközökkel nem lehet visszafordítani. Ha egyetértünk ezzel a véleménynel, a következő kérdés már nem az, hogy akarjuk-e vagy sem, hanem hogyan tudjuk ezt a folyamatot olyan irányba terelni, amely a legtöbbet nyújtja az egész emberiség

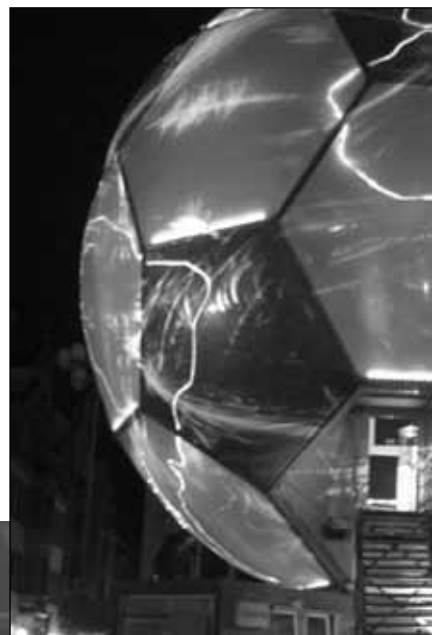
számára, maximális tekintettel az emberi méltóságra.

A gazdaság

A 2001. szeptember 11-i terrortámadás kitörölhetetlen dátum marad a történelemben. Ez a legalább annyira politikai, mint gazdasági esemény sokkoló módon hívta fel a figyelmet a nemzetközi rendszer és az általa mozgatott globalizáció ellentmondásaira. Arra a nagyon mély törésvonalra, amely a Nyugat és a világ többi része között húzódik. A konzumizmus és a pazarlás elvei szerint vezérelt Nyugat néz szembe a világnak azzal a – tegyük hozzá jóval nagyobb – részével, amelynek a létért való küzdelem drámai valóság. Ugyanakkor a nyugati társadalom belülről is komoly ellentmondásokkal küszködik. Szakadék tátong a felső tízezer és a társadalom periferiájára szorultak, a tanultak és a kevésbé iskolázottak között, az értelmiségiek szemben állnak a munkásokkal, a konzervatív illetve liberális elveket vallók hátat fordítanak egy-

másnak, ellentmondás feszül a férfi és a nő társadalmi szerepe között, a generációk párbeszédét pedig a meg nem értés légköre uralja.

Ebben a környezetben halálos veszély fenyegeti azokat a kultúrákat, amelyek bezárkóznak, illetve nem rendelkeznek olyan anyagi vagy szellemi javakkal, természeti erőforrásokkal, amelyek kiszolgálják az előbb említett fogyasztói életvitelt. Másfelől tanúi lehetünk a piac fokozódó integrációjának és a konkurencia világméretűvé válásának, de főként annak, hogy a pénzügyi szektor más ágazatokhoz, a

kereskedelmi, a termelő szektorhoz képest nagyobb léptékben halad előre. Ez azt jelenti, hogy az árutermelés ott történik, ahol kedvezőbbek a feltételek. Egyre nagyobb összegeket helyeznek át pillanatok alatt a Föld egyik részéről a másikra azzal a céllal, hogy így még több pénzhez jussanak. A pénzügyi szektor ezért ma erősebb a termelői szektornál. Lényegében nem az árutermelés fokozódik, hanem a pénztermelés, a pénz előállítása. Miközben a közgazdasági tankönyvek a gazdasági racionalizáció, a tisztességes piaci magatartás és a fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődés szlogenjeitől hangosak, a gyakorlat pontosan az ellenkezőjéről szól. Sok ember teszi fel magának a kérdést: valóban az önzés és a birtoklás kultúrája vette át az irányítást a józan ész és a szív jósága helyett? Vajon milyen megoldást talál az emberiség a globalizáció elmentmondásainak feloldására?

A Fokoláre Mozgalom történetének kezdetén, amikor Isten Szeretetének nyilatkoztatta ki magát, *Chiara Lubich* és első társnői mindenek előtt arra éreztek indíttatást, hogy a leg-

szegényebbeket szeressék. Eből született meg az elmúlt évtizedek alatt az a tapasztalat, mely azt gondolom, fény lehet korunk legégetőbb gazdasági kérdéseire azok számára, akik a gyakorlatba is átültethető válaszokat keresnek. Chiara így ír visszaemlékezéseiben:

„Bár megsejtettük, hogy az evangélium alapja a szeretet, mégsem értettük meg azonnal, hogyan élhetjük meg, ki vel és milyen szinten válhatunk valóra. Kezdetben, főként a háború okozta fájdalmas körülmények sürgetésére szeretetünkkel a szegények felé fordultunk. Biztosak voltunk abban, hogy azok mögött a nyomorúságos és olykor viszátszító arcok mögött az Úr arca mutatkozik meg... A kegyelem ösztönzésére, Istenben, gondviselésében bízva, aki az ég madaraira és a mezők virágaira is gondol, figyelmünkkel a város szegényei felé fordultunk. Mindent megtettünk azért, hogy eljöjjenek hozzánk, és velünk étkezzenek. Amint a közösség gyarapodott az első fokolarinák körül, egyre több lehetőség nyílt a szenvedők gondozására, segítségére. Rendkívüli, a háború utolsó éveiben szokatlan látvány volt a mázsaszámra érkező élelem, ruhanemű és orvosság. Apró események voltak ezek, amelyek Krisztus bármelyik követőjével megtörténhetnek, aki ismeri a »kérjetelek és adnak nektek« igazságát, mégis csodálattal töltöttek el minket. A szeretetből virágzott ki a nagyobb társadalmi egyenlőség utáni vágy is. Nekünk van, a szegényeknek nincs. Miért ne tehetnénk meg azt, hogy önszántunkból lemondunk mindarról, ami nekünk felesleges és eljuttatjuk azt az éhhalállal vagy a

faggyal küszködők-höz, hogy a szeretet-sugallta sokféle segítségével javítsunk élet-színvonalunkon?”

A mozgalom széles körben elterjedt az egész világon, s az egység lelkiségének kivirágzása folytán sokan felfedezték, milyen sajátosságai vannak a földi javak használatának. Már az első trentói¹ közösségben is ismerték a szeretetből való lemondással nyert javakat, melyeket azonnal mások rendelkezésére bocsátottak. Mindez az egység építéséért történt, azért, hogy igazi közösségben éljünk, amelyben megvalósul a kölcsönös szeretet parancsa. A vagyonközösség sok szociális tevékenység megszületését is elősegítette, például a fontemi² kórház létrejöttét, a Fülöp-szigeteken a *Bukas Palad* elnevezésű szociális központ fejlesztését, a brazilai *Magnificat* vállalkozást, mely agrárreformjával sok szegény ember megélhetését biztosítja.

A mozgalom sohasem tekintett úgy ezekre a kezdeményezésekre, mint egyszerű segélyprogramokra, hanem egy nagyobb terv részeként a „világ megújításának hatalmas vállalkozásához” való hozzájárulását látta benne. Megszületett az általános tapasztalat, mely szerint az evangélium forradalma a leghatékonyabb társadalmi forradalom. A közösségen belül elterjedt az új gondolkodásmód, az *adás kultúrája*, amely válasz lehet az eltűlt versenyszellemű, egoista gazdasággal szemben. ■

KEDVES OLVASÓ!

Nem egy kialakult, hanem rohamléptekben fejlődő jelenség megragadására tesszünk kísérletet pár hónapon keresztül, a gazdaság, politika, kultúra, tömegtájékoztatás és etika szemszögéből. A cikkekben megfogalmazott gondolatokat semmiképpen nem megcáfolhatóan kijelentéseknek szánjuk, amit senki nem bírálhat felül. Eppen ellenkezőleg, olvasóinkat arra szeretnénk biztatni, hogy mondják el, vagy írják le gondolataikat, véleményüket a témával kapcsolatban, és küldjék el szerkesztőségünk címére:

ujvaros@fokolare.hu
1163 Budapest,
Kisterenye u. 54.

¹ Trento északi olaszországi város.

² Fontem az afrikai kameruni öserdőben fekvő modelltelepülés.

EEA3

EGYMÁS TESTVÉREI, AZ ATYA GYERMEKEI

Nagyszebenben rendezték meg szeptemberben a III. Európai Ökumenikus Nagygyűlést, „Krisztus fénye világosságot ad mindannyiunknak” címmel.

Tóth Pál

A Fogarasi-havasok lábánál fekvő Nagyszeben, Európa ez évi kulturális fővárosában gyűlt össze az a közel 2500 küldött, aki a kontinens kereszténységét képviselte abban a II. Vatikáni Zsinat óta kibontakozó párbeszédben, amelynek már több fontos állomását tarthatjuk számon. A keresztény egyházak egységtörekvését juttatta kifejezésre az első ilyen nagygyűlés Baselben, protestáns környezetben, a második a katolikus Grazban, és most ez a harmadik Erdélyben, az ortodox többségű, többnemzetiségű, többnyelvű és több keresztény egyházi közösséget befogadó Nagyszebenben.

A gyönyörűen restaurált, hangulatos óváros, a nagygyűlés különféle rendezvényeinek színtere az első pillanattól rabul ejti a látogatót. A középkort idéző épületek, utcácskák és terek egy valódi, vallásilag, etnikailag és nyelviileg sokszínű világot tárnak elénk, csak-hogy egészen más értelemben, mint Nyugat-Európa nagyvárosai: ott a néhány évtizede tartó új népvándorlás, itt pedig a máig ható történelmi örökség teremt kitüntetett színteret a párbeszéd számára.

Sibiu – ahogy a románok mondják – az erdélyi ortodoxia fontos centruma, a metropolita székhelye és ortodox teológiai fakultással is rendelkezik. Azért is fontos ezt aláhúzni, mert úgy tűnik, ez a nagygyűlés az ortodoxia „pillanata” volt. Még fülünkben visszahangzik a tömeg kiáltása *II. János Pál* 1999-i bukaresti látogatása alkalmával: „Unitate, unitate!” Ezen a találkozón tehát az ortodoxok voltak elsősorban a házigazdák, és a résztvevők létszámát tekintve is jóval többen jöttek el, mint az előző években.

A mostani Európa egészen más, mint Basel vagy Graz Európája – mutatott rá megnyitó beszédében *Erdő Péter* bíboros. Ma egyre jobban látszik kontinensünkön az értékek elbizonytalanodása, az irányítésvesztés. Ezért fontos, hogy a keresztény egyházak közösen tanúságot tegyenek arról, hogy az evangélium valóban választ ad a mai ember kérdéseire, és megoldást jelent korunk társadalmi problémáira. A plenáris előadások, de főként az egyes tematikus fórumokon folyó munka ennek elmélyítését szolgálta.

CCEE-NEK / Ag. Scilliani

A találkozó gondolatának kifejtése koncentrikus körök szerint történt. Először az egyházak közössége volt napirenden, az ökumené eddig megtett útjának értékelése, inkább csak elmélyítő, ötletfelvető jelleggel. Kétségtelen, hogy sokan úgy érzik, az ökumenikus mozgalom vesztett lendületéből. *Walter Kasper* bíboros külön kitért arra, milyen fájdalmat és értetlenséget okozott a protestánsokban a Hittani Kongregáció állásfoglalása a még meglevő különbségekről a Katolikus Egyház és a többi keresztény egyház és egyházi közösség között. Fontos azonban, hogy „ne tévesszük szem elől a még nyilvánvalóbb és még fontosabb közös alapot.” Mindig aktuális feladatunk marad a „történelmi emlékezet megtisztítása”.

A kongresszuson erősen előtérbe került a nép, az élet párbeszéde. A különböző fórumokon lehetőség nyílt arra, hogy a küldöttek közelebb kerüljenek egymáshoz és szorosabbra fonják a kapcsolati hálót. Nagyszébenben többnyire olyan emberek jöttek össze, akik sokat szenvedtek, és sokat tettek már az ökumenéért. A kölcsönös szeretet igen sok megnyilvánulását lehetett tapasztalni ezen az összejövetelen, Jézus jelenlétét az övéi között. Ez az, ami ígéretet hordoz magában, és nem lehet tudni, milyen pozitív gyümölcsöket fog még teremni a jövőben.

Az egyházak belső párbeszédének a célja, hogy kinyíljon a társadalom, Európa és a világ felé. A plenáris üléseken és a fórumokon több olyan beszámolót hallhattunk, ahol a

világiaknak és az egyházi lelkiességi mozgalmaknak is jelentős szerep jutott. Vannak olyan csoportok és szervezetek, amelyek hallatni tudják hangjukat az EU szintjén is. A keresztény egyházak, egyházi közösségek egységükről a közös imádság mellett azzal tesznek tanúságot, hogy különböző társadalmi programokon együtt vesznek részt. Itt megmutathatják, hogy az evangélium valós megoldásokhoz vezet.

Nyugat-Európában igazi szekularizált társadalommal találjuk szembe magunkat, a posztmodern kornak minden problémájával, elsősorban az erkölcsi relativizmussal. Ebből a szempontból a keleti társadalmak még jobban őrzik a népegyházi jelleget, a hagyományos erkölcsöt. Az emberi életet bizonyos szakralitás jellemzi. A moszkvai patriarkátus nevében felszólaló *Kirill* metropolita egyértelműen megfogalmazta aggodalmát, hogy az ortodoxia fél a Nyugatról érkező erkölcsi liberalizálódástól. Utalt azokra az egyházi csoportokra, amelyek nem határozottan képviselik a keresztény erkölcsi tanítást,

ami a szexualitást, az életet, a családot illeti. Többen kifejezésre juttatták azonban meggyőződésüket, hogy a jogos félelmek sem bizonytalaníthatják el az együttműködést, hanem közösen kell tanúságot tennünk a társadalomban a hiteles evangéliumi értékek megéléséről.

A nagygyűlésre aránylag sok fiatal érkezett, akik aktívan részt vettek a munkában. Mindenkinek egyöntetűen az volt a véleménye, hogy a következő találkozóra még több fiatal kell hívni. Ha ők is magukénak érzik az ökumené ügyét, akkor lehet remélni, hogy széleskörű mozgalomná válik egész Európában. ■

EMLÉKEZET-ZAVAR

Hogyan előzhetjük meg az emlékezetzavart?

Minden életkorban tehetünk valamit azért, hogy megőrizzük az emlékezőképességünket. Ez a betegség kevéssé ismert, egyrészt, mert kezdeti fázisa nem érzékelhető, másrészt mert nem könnyű tudomásul venni, hogy megbetegedhet egy oly fontos szervünk, mint az agy. Ha egy családtag vagy egy munkatárs figyelmeztet, vagy mi magunk észleljük, hogy elfelejtünk olyan dolgokat, eseményeket, melyekre korábban könnyen visszaemlékeztünk, érdemes háziorvoshoz fordulni, és szakorvosi

vizsgálatot kérni. Már egyszerű mini teszttel is meg lehet állapítani az emlékezetkiagyást. Ötven év felett mindenkinek ajánlatos átgondolni, hogy az életvitele segíti-e vagy inkább gátolja az egészsége megőrzésében.

Az ülőmunka, a túlzásba vitt televíziózás és alkoholfogyasztás, a dohányzás, az egészségtelen táplálkozás önmagában is képes zavart kelteni az emlékezetben, és magas vérnyomáshoz, cukorbetegséghez, súlyfelesleghez vezethet, légzési rendellenességet, magas koleszterinszintet okozhat és adott esetben rossz hatással lehet meglévő betegségeinkre.

Miután sikerült változtatni hibás életvitelünkön, és tudjuk, hogyan kezelhetjük beteg-

tápanyaggal látja el. Ez pedig akkor lehetséges, ha a helyes táplálkozást folyamatos testmozgás kíséri, ami serkenti a tüdő működését, biztosítja az izmok és az agy oxigénellátását. Rendszeres napi testmozgással csökkenthetők az emlékezetzavarhoz vezető károsodások, a cukorbetegség, a magas vérnyomás, az agyérimeszesedés és az agyvérzés veszélye.

Az ülő életmóddal szemben felvett küzdelem segíti az agysejtek állapotáért felelős *neurotropinok* képződését, javítja a véráramlási rendszer működését, mellyel megelőzhetjük az agytrombózist és agyembóliát, valamint növeli a HDL (védő) koleszterinszintet: ez segíti szabadon tartani az erek falát a véráramlást akadályozó rögzödéstől. Nem elhanyagolható a közérzetre és bélműködésre gyakorolt kedvező hatása sem a testmozgásnak.

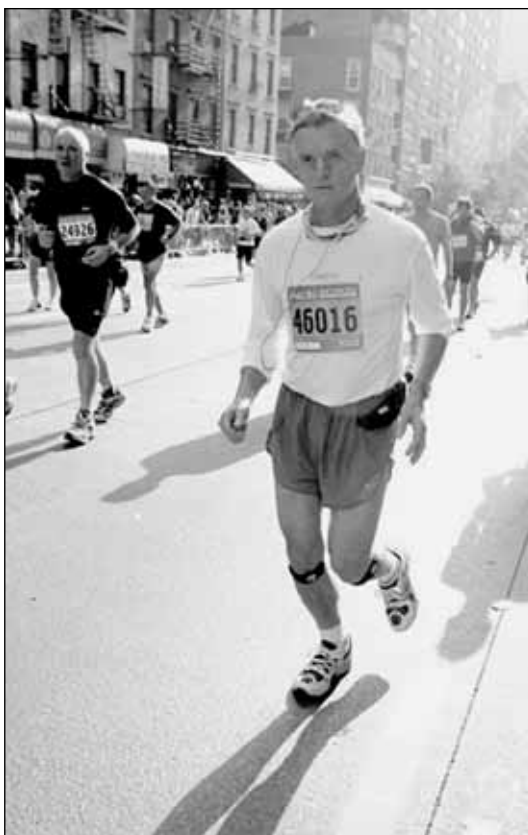
Minőségét és idejét nem érdemes merev szabályokhoz kötni, de jó, ha naponta legalább fél órát vagy többet mozgunk, ezzel adott esetben néhány felesleges kilótól is megszabadulhatunk.

Milyen testmozgást végezzünk? A legegyszerűbb a napi félóra lendületes gyaloglás. Fontos, hogy ha családtaggal, baráttal vagy éppen a kutyával sétálunk, ne álljunk meg mindenféle ürüggyel. A felvonó helyett használjuk inkább a lépcsőt. Parkoljunk távolabb a munkahelyünkötől, szálljunk le korábban a buszról. Rendszeresen járjunk úszni, és ha tehetjük, kertészkedjünk minél többet, vagy tanuljunk meg egy olyan sportot, ami mérsékelt erőfeszítést igényel, például teniszezni.

Andrea F. Luciani

Fordította: Vizsolyi László

egészségünk

ségeinket, meg kell előznünk az emlékezetzavarok kialakulását is. A legújabb tudományos kutatások igazolják, hogy megőrizhetjük az emlékezetünket megfelelő stratégiával. Az első és legfontosabb dolog a testmozgás. A testi és a szellemi egészség szorosan összefügg. Nem véletlenül hasonlítják az agyat egy izomhoz. Mindkettő csak úgy működik jól, ha a vérkeringés elegendő oxigénnel és

HOGYAN LEGYÜNK NYITOTTAK?

Mit mondana annak, aki bizonytalannak, gátlásosnak érzi magát, de szeretne megnyílni és oldottabbá válni, hogy kapcsolatba kerüljön másokkal?

L. B.

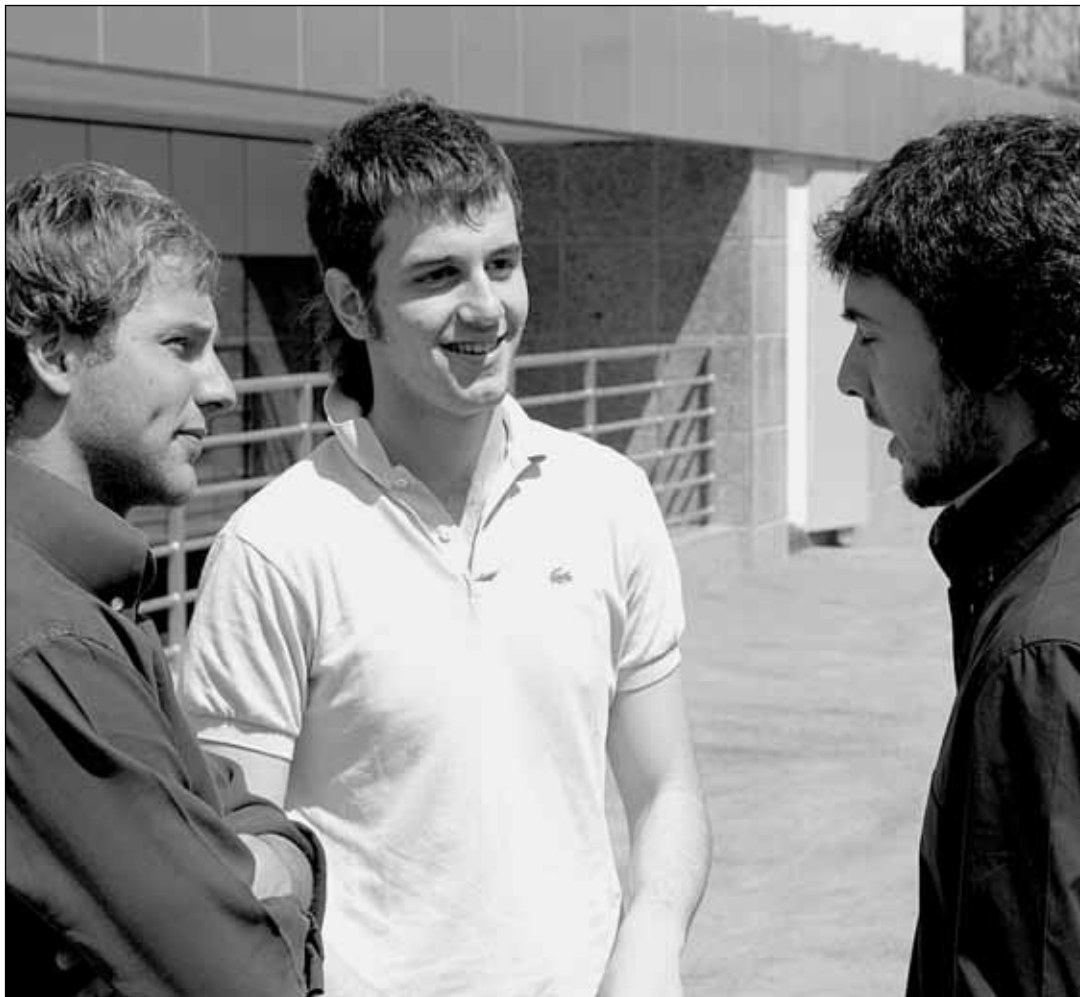
Sok mindent lehetne mondani, de inkább azt tanácsolom, gondolkodjon el azon, amit egyik páciensem mesélt el serdülőkorából:

„Robi nagyon kedves gimnáziumi barátom volt, akiből életkedv és energia sugárzott bárhová is ment. Teljes figyelmét annak szentelte, akivel beszélt, érezte, hogy fontos a számára, ezért mindenki szerette.

Egy meleg őszi napon a könyvtárban tanultunk mindketten. Az ablakon kitekintve észrevettem egyik tanáromat, aki éppen keresztülvágott a parkolón. Nem szeretnék találkozni vele! – jegyeztem meg. Miért nem? – kérdezte Robi. Elmondtam, hogy előző évben összerúgtuk a port, mert olyan megjegyzést tett, amin megsértődtem, aztán visszavágtam, és én is sértegettem. Azon kívül nem voltam rokon-szenves neki.

Robi figyelte az autójához igyekvő tanárt. Talán hibásan viszonyulsz hozzá – mondta –, talán inkább te utasítod el őt, mégpedig azért, mert félsz tőle. Ő meg valószínűleg azt gondolja, hogy ellenszenves a számodra, ezért nem viselkedik veled barátságosan. Aki minket szeret, azt mi is szeretjük. Ha te figyelmes vagy hozzá, ő is figyelmes lesz hozzád. Menj, beszélj vele!

Robi szavai szíven ütöttek. Eldöntöttem, hogy lemegyek,

pszichológia

és a parkolóba siettem. Barátságosan üdvözöltem a tanárt, megkérdeztem, hogy telt a nyara. Rám nézett, őszintén meglepődött. Aztán elkezdünk sétálni és beszélgetni. Közben magamon éreztem Robi tekintetét, aki az ablakból nézett minket... elégedetten.”

Robi valami nagyon egyszerű dolgot magyarázott el, olyan egyszerűt, szinte hihetetlen, hogy nem jön rá magától az ember. Sok fiatal bizonytalannak érzi magát, s amikor kapcsolatba kerül másokkal, fél, hogyan ítélik meg; valójá-

ban pedig a többiek nyugtalankodnak, mert nem tudják, vajon ő milyen ítéletet alkot róluk.

Ahelyett, hogy az ítéletet keresnénk a másik szemében, azt kell kiolvasnunk belőle, hogy csak kapcsolatba szeretne lépni, és mesélni magáról. Ily módon egész világok nyílnak meg előttünk, és megismerhetjük azoknak az embereknek a történetét, akikkel találkozunk. Mindenki felfedezhetünk valamit, ami egyébként rejtve maradna.

*Pasquale Ionata
Fordította: Smohai Ferenc*

BIONIKUS¹ LÁBAK

Oscar Pistorius makacssága átlagon felüli. Miután gyerekkorában mindkét lábát térd alatt amputálták, a legfejlettebb technológiával készült mechanikus protézissel pótolta őket, és immár versenybe száll – azonos terhelésnek kitéve magát – az egészséges sportolókkal is. A kérdés csak az, hogy vajon egyenlő eséllyel indulnak-e egymás mellett? És ez itt a probléma.

Pistorius meghatotta a világot kitartásával, „átalakult képességű” személyével (márpedig ez a képesség nem lehet kétséges), ugyanakkor nem kis felfordulást okozott a sportvilágban. A Nemzetközi Atlétikai Szövetség (IAAF) nem lelkendezik túlságosan, mert attól tart, hogy a starthelyeken hamarosan tömegével tűnnek majd fel – sportolók *bionikus testrészekkel*.

Megindító volt látni *Natalie du Toit* úszónőt is, akinek a bal lábából hiányzik egy jókora darab, mégis aranyérmet szerzett az algériai Afrika-bajnokságon az egészségesek 1500 méteres számában. Bionikus protézis nélkül.

¹ Bionikus szerv: az idegeken keresztül a szervek által vezérelt protézis.

Újdonság!

A SZERETET-DOBÓKOCKA TITKA

A könyvben található gondolatok és élettörténetek Chiara Lubich és a Fokoláre Mozgalomhoz tartozó 4-8 éves gyermekek párbeszédéből születtek, a tudás és a bölcsesség igazgyöngyei a mai társadalomban, mely könnyen szem elől téveszti az igazi értékeket és érzéseket.

Ezek a kicsi fénysugarak megmutatják, hogy mindig is a szeretet, a szeretet művészete lesz az átalakulás kulcsa, a titok, amely értelmet és jelentőséget ad hétköznapijainknak, tartalmat cselekedeteinknek és gondolkodásunknak.

A szeretet ugyanis igazi művészet, amelyet Chiara az evangéliumból mérít. Ez a szeretet mindenki felé irányul, elsőként szeret, mindig megbocsát, felfedezi Jézust a másokban.

A gyerekek közvetlenségük és egyszerűségük révén életszabályként fogadják el a szeretet művészetét, és ezzel igen értékes üzenetet közvetítenek nekünk a harmonikusabb, derűsebb, boldogabb családi és társadalmi együttéléstől.

Kívánjuk, hogy könyvünkben a nagyok is felfedezzék a kocka titkát, és hogy a „kicsinyek” iskolájában megtalálják a kaland, a mindennapi újrakezdés, a másik ember felé való nyitottság, és az evangélium szavaira való rácsodálkozás ízét.

Megrendelhető a szerkesztőségben:
ujvaros@fokolare.hu
1163 Budapest, Kisterenye u. 54.

KERESZTREJTVÉNY

Beküldendő Chiara Lubich teljes mondása: „Csak az jut el a szeretet tüzéhez, aki... függőleges 1. a hozzátartozó vízszintessel”.

Vízszintes: 1. Nagyfeszültség hatása 9. Számár hang 11. Abroszt rak az asztalra 12. Isten barátja 14. Kevert méla! 15. Végtelen ér! 16. Középen lemar! 17. Lelki bánat enyhítése 20. Múlt idő jele 21. Nyeles gyűjtőlencse névelővel 23. E-k 25. Ábrahám unokaöccse 27. Névelő 28. Magyar Posta 30. Verítékes 32. „Szűkmarkú” 36. Kegyhelyre látogatás 42. Német egy 43. Terület 44. Csapadék

Függőleges: 2. Pusztai magányban élő 3. Orosz tó 4. Csoki fajta 5. Ver 6. Tonna 7. Kötőszó 8. Mellkasi csont 9. Szolgát 10. Keresztül 13. Számítógépen küldött levél 15. Női név 18. Öltöny része 19. Nem hamis 22. Arra 24. Ausztráliai futómadár 26. Fél odol! 29. Összekevert pác! 30. Dátumrag 31. Zokni része! 33. 24 órán belüli 34. Rová 35. Nem az enyém 37. Rendes páratlanjai! 38. Fedés része! 39. Végtelenül orja! 40. Felsőfok 41. Kötőszó 45. Római ötös 46. Égtáj 47. Kérdőszó

Előző havi keresztrejtvényünk megfejtése:

„Ami a páva tollának egyetlen szálán szinte semmi, az a toll egészében szemrevaló mintázat része.”

1	2	3	4	5	6	7	8		9	10
11						12		13		
14					15		16			
17					18		19			
20			21							22
23		24					25	26		
27		28	29		30		31			
32	33			34					35	
36		37			38	39		40		41
42				43				44		
N	45		46				47			

Törekvés.
Néha azt
gondolod:
most már csak
egy lépés
sikerül.

Ha már
elégyszer
gondoltad így,
egyszer csak
ott állsz
fent.

Klaus Hemmerle
(ford.: Sudár Balázs)

